

Bezinning: kerk in de overgang? Hoe dan?

Een prekenserie over Samuël, profeet in onzekere tijden.

Schildwolde, oktober-november 2021

In de afgelopen tijd heb ik een prekenserie gehouden vanuit 1 Samuël. De aanleiding hiervan is de ervaring dat we als kerk in een tijd van overgang leven. Die overgang is verbonden aan veranderingen in de samenleving en de cultuur. Sommige veranderingen zijn al langer aan de gang. Andere zijn door de corona-pandemie versneld. Veel mensen proberen deze veranderingen te beschrijven en te duiden. En wat de een positief vindt, geeft een ander zorg. Het geeft onrust, onzekerheid, discussies en teleurstellingen. Dat is in de kerk merkbaar.

Het kerkelijk leven zoals dat altijd werd vormgegeven, bestaat niet meer op dezelfde manier. Het lijkt ook niet meer te passen bij veel tieners, twintigers en dertigers. Maar hoe moet het dan wel? Hoe blijven we trouw aan de Schrift en aan onze afkomst, terwijl we tegelijk zoeken naar nieuwe vormen en nieuwe thema's?

Met deze vragen las ik op de geschiedenis van Samuël. Hij leefde in een tijd van overgang: de eredienst raakte versleten, groepen stonden tegenover elkaar, de onderlinge liefde was weg en het leven werd zwaar. God gaf Samuël om zijn volk naar een nieuwe tijd te leiden. De lessen die in deze bijbelse verhalen staan, waren voor mij belangrijke richtinggevers van God voor ons. Geen 'oplossingen' of 'antwoorden', maar wel wijsheid om met de Heer en met elkaar onze weg te zoeken in liefde en vertrouwen.

Ik kreeg veel reacties op de preken. Daarom dacht ik dat een korte samenvatting misschien nuttig kan zijn. Wie de preken nog een keer helemaal wil doorlezen, kan terecht op <https://keesvandusseldorp.nl>. Misschien vormt geeft deze samenvatting een aanleiding voor een gesprek met elkaar, bijvoorbeeld in een kringbijeenkomst.

Met hartelijke groeten,

Kees van Dusseldorp

Preek 1: 1 Samuël 1-2 – Blijf het verwachten van de Heer! (3 oktober)

- God lost onze problemen niet op met een vingerknip, maar opent een nieuwe weg door de crisis heen.
- Die weg leer je vinden door te bidden en je hart (ook je zorg, je verlangen, je verdriet) bij God uit te storten.
- Tijdens het bidden verander je als bidder, omdat je de 'nood onder de nood' leert peilen. Je krijgt oog voor Gods plan en leert bidden om de doorgang van Gods werk.
- Op het gebed komt God in beweging. Hij geeft mensen die je verder helpen. Hij schakelt ook jou in en brengt zo zijn Koninkrijk dichterbij.
- Ga daarom de strijd aan om het echt van de Heer te verwachten. Dat betekent dat je je niet laat meezuigen in alle onrust en verhalen en niet je eigen punt doordrijft.

Preek 2: 1 Samuël 3 – Geef God het woord (24 oktober)

- Vergeet de uitnodiging en de beloften niet, die God heeft gegeven. Realiseer je dat onze filters en blokkades ervoor zorgen, dat Gods Woord niet doorbreekt. Dit heeft gevolgen voor de sfeer en voor de omgang met elkaar. Er ontstaat een gebrek aan liefde en moed.
- God blijft ons aanspreken: Hij heeft onze wereld niet verlaten. Integendeel: Hij heeft deze wereld lief en roept mensen tot het eeuwige leven. De basishouding is: 'Spreek Heer, uw dienaar luistert.' Die moet je oefenen voor jezelf en met elkaar.
- Gods woord werkt confronterend. Dat raakt allereerst jezelf. Bekeer je van egoïsme, eigennigheid, zelfhandhaving, zoals dat zichtbaar wordt in ongezond vasthouden van het oude, maar ook in ongezond streven naar het nieuwe. Omarm wat je hebt en ontvang van de Heer en geef ruimte aan zijn Geest.

Preek 3: 1 Samuël 7 – Vrede geeft rust (7 november)

- Als er vrede is tussen jou en God, dan ontstaat er rust in je leven, ook als de omgeving in beweging is. Dat betekent dat je in alle onrust en onzekerheid je moet blijven richten op de Heer Jezus Christus.
- Het beste wat we in onze tijd kunnen doen, is het avondmaal vieren. Dat wil zeggen: de vrede met God zoeken: vergeving van zonden, de Geest van hoop en blijdschap, aanvaarding van elkaar als broers en zussen in de Heer, kracht uit de belofte van de toekomst.
- Dit is een veelomvattende en radicale opdracht. Waarbij je afgoden ontmaskert en kruisigt, waarbij je rekening houdt met aanvallen en aanvechtingen die zullen komen en waarbij je – in alle omstandigheden – bewust tijd en ruimte maakt om Gods werk te gedenken.

Preek 4: 1 Samuël 16 – De toekomst komt van God (21 november)

- Vaak is er wel geloof, maar tegelijk is er ook angst en zorg. Die komen allebei voor in het leven van Gods kinderen. Gods roeping roept snel een ja-maar op als je kijkt naar de realiteit. Meestal ligt daar angst onder. Tegelijk verlamt dit de goede beweging.

- God leert ons het perspectief van de liefde: Hij let niet op de buitenkant (de mensen, de wereld, de vormen), maar ziet het hart aan: is er liefde, eerlijkheid, trouw? Dat is ook direct de uitdaging voor iedere christen en voor iedere kerk in deze tijd.
- Als de liefde wint (en Gods liefde zal winnen!), gebeurt wat voor mensen onmogelijk is. Want God baant een weg voorbij de menselijke mogelijkheden. Een nieuwe weg gaat open, ook al is dat misschien een lange weg en weten we niet hoe die precies gaat.
- Je bent gezalfd en daarmee aan Jezus Christus verbonden: laat je leiden door zijn Geest! Dan leer je de weg te gaan in geloof, hoop en liefde. Zo brengt God zijn kinderen en zijn kerk thuis.

